

ประกาศ

เสนาบดี กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ

ว่า ด้วย ดายมือ ลงนาม ใน ฉบับที่

ด้วย ตาม พระราชบัญญัติ ฉบับที่ สิบสาม รัตน

โกสินทร ศก ๑๒๑

มาตรา ๑๗ (ง) ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ

ให้เสนาบดี กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ มีอำนาจ
เปลี่ยน แปลง แกะไข ประกาศ ข้อหนึ่ง ข้อ ๕ ซึ่ง ได้
ออกแจ้ง ความแล้ว ตาม พระราชบัญญัติ

แต่ ตาม ข้อ ๕ แห่ง ประกาศ เสนาบดี กระทรวง
พระคลัง มหาสมบัติ ลงวันที่ ๗ มีนาคม รัตน
โกสินทร ศก ๑๒๑ ว่า ฉบับที่ ทุก ๆ ฉบับ ที่
เป็น ดายมือ พระมหากษัตริย์ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่น
มหิศร ราช หฤทัยกับ พระองค์เจ้ารัชฎี เสด็จ
กว่า จะ ได้ มี ประกาศ เปลี่ยน โฉมใหม่ ของ ราช
เลขานัน

จึง แก้วนี้ ที่ ลง ใน ประกาศ นี้ ระบุดัง นั้น
ที่ ลงนาม ให้ใหม่ ทุก ๆ ฉบับ จะ ลงนาม เป็น ดาย
มือ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่น มหิศรราชหฤทัย
แต่ ดายมือ พระสุวรรณ ภักดี

หนึ่ง ฉบับที่ ที่ ได้ ออก ไป แล้ว
ที่ได้ ลงนาม ไว้ แล้ว ตาม ประกาศ เดิม แต่ จะ ได้
ออกไป นั้น ก็ ยัง ให้ ลง เป็น ดายมือ โฉมใหม่

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ มีนาคม
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

(ลงพระนาม) มหิศรราชหฤทัย

เสนาบดี กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ

ประกาศ ให้ ใช้

พระราชบัญญัติ รักษาทำนบคลองไม่สิ่งโต

เจ้าพระยา เทเวศร์วงษ์วิวัฒน์ เสนาบดีกระทรวง
เกษตราธิการ ประกาศ ให้ ทราบ ทว่า กั้นว่า ได้
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ กระทรวง เกษตรา
ธิการ จัด กั้น ข้อมคลองไม่สิ่งโต เพื่อให้ เป็น
ประโยชน์ ให้ราษฎร ชาวนา ชาวสวนซึ่งได้อาศัย
ทำนบนั้น ทั้งไป บัดนี้ กระทรวง เกษตราธิการ
ได้นำ ความ กราบ บังคม ทูล พระกรุณาว่า เจ้า
พนักงาน กั้น ข้อมคลองไม่สิ่งโต คือ ที่ ปาก
คลอง ไม่สิ่งโต ที่ พระ อภัย คลอง เคย แห่งหนึ่ง ที่
วัด ถนน ราชดำเนิน แห่งหนึ่ง เดิม แล้ว แต่ จะ ได้ ลง
มือ กั้น ข้อม คลอง ไม่สิ่งโต ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระ
ราช ธาน พระบรม ราช นุญาต ให้ ทำนบ ทั้ง สอง
นี้ เข้า อยู่ใน พระราช บัญญัติ รักษา ทำนบ ซึ่ง ลง
วันที่ ๖ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑ ตั้งแต่
บัดนี้ สืบไป รั้ว ข้อม คลอง นั้น จะ ได้ ขุด ข้อม
ลง คลอง ไม่สิ่งโต แล้ว

ประกาศ มา ณ วันที่ ๔ มีนาคม

รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์วิวัฒน์

เสนาบดี กระทรวง เกษตราธิการ

ข้อบังคับ

ว่า ด้วย ฝ่าฝืน กฎ กำหนด สำหรับ คลอง โทษ

การวาง รุจร

พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวง ต่ทรงราช
นภาพ เสนาบดี กระทรวง เกษตราธิการ มีพระบรม
ราชโองการโปรดเกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ ประกาศ ให้ ทราบ ทว่า กั้นว่า ด้วย การ ดำรง

ภูธร เวลานี้ ได้ ขยาย กว้าง ขึ้น อีก แต่ การ ที่ จะ ลง โทษ แก่ พด คำ รว จ ภูธร ผู้ มี ความ ผิด ตาม ข้อ บัง คับ ของ กรม คำ รว จ ภูธร นั้น ยัง หา มี กำหนด เปน แน่นนอน ไม่ จึง ทรง พระ กรุณา โปรด เสด็จ ให้ คัง เบน ข้อ บัง คับ ไว้ สำหรับ ใช้ ใน การ ที่ นาย พด คำ รว จ ภูธร จะ ลง โทษ คำ รว จ ภูธร ดัง ต่อ ไป นี้

ข้อ ๑ ผู้ บัง คับ บัญชา คำ รว จ ภูธร มี อำนาจ ที่ จะ กระ ทำ โทษ คำ รว จ ภูธร ใน ใต้ บัง คับ ซึ่ง กระ ทำ ความ ผิด ด้วย ข้อ บัง คับ ของ คำ รว จ ภูธร ตาม พดะ อัน ลี ทรี ชาติ ของ คน ได้ โดย ไม่ ต้อง คัง ค้าง พิจาร ณา นั้น มี ลักษณะ โทษ อัน พัง จะ ลง โทษ ได้ ดัง จะ กล่าว ต่อ ไป นี้

ข้อ ๒ ลักษณะ ความ ผิด ด้วย ข้อ บัง คับ ของ คำ รว จ ภูธร นั้น ดังนี้

- (๑) เกี่ยว ขว น แล เถิน เลื่อ ต่อ นำ ทวี ราชการ
- (๒) เมาสู่ ว่า แล เครื่อง ของ ของ เมาด่าง ๆ
- (๓) ประพฤติ กิริยา แล วาจา ชั่ว
- (๔) กระ ทำ การ ทูราจาร
- (๕) ค้อ ต่อ ผู้ ใหญ่

บรรดา ความ ผิด ซึ่ง กล่าว แล้ว นี้ ที่มี อยู่ ใน ข้อ บัง คับ ของ คำ รว จ ภูธร แล้ว ก็ ดี หรือ จะ มี ต่อ ไป ใน เมือง นำ อี ก ก็ ดี หรือ ถ้า คำ รว จ ภูธร ผู้ ห้าง ผู้ ใด รู้ เห็น เปน ใจ แล ชุด หนุน ให้ คำ รว จ ภูธร กระ ทำ ความ ผิด ใน แบบ ขว รวม เนียม ของ คำ รว จ ภูธร เหล่า นี้ ก็ ดี ผู้ นั้น มี ความ ผิด ต้อง ได้ รับ โทษ ตาม แบบ ของ คำ รว จ ภูธร นั้น ด้วย

ข้อ ๓ ตาม ลักษณะ ความ ผิด ซึ่ง กล่าว มา ใน ข้อ ๒ นั้น คือ ไม่ เชี่ยว กับ ความ ผิด ที่ มี ใจ ทรย์ มา ว่า ความ ตาม กฎหมาย ซึ่ง จะ ต้อง มี โทษ ต่าง ๆ ตาม พระ ราช กำหนด กฎหมาย อาญา แผ่น ดิน

ข้อ ๔ คำ รว จ ภูธร คน ใด กระ ทำ ความ ผิด ด้วย

ข้อ บัง คับ ของ คำ รว จ ภูธร ดัง กล่าว แล้ว ใน ข้อ ๒ จะมี โทษ ได้ ตาม ประเภท ดัง กล่าว ต่อ ไป นี้

- (๑) โบาย (คือ โบาย ที่ ชาติ ด้วย ไม้ หรือ หวาย)
- (๒) จำ ชัง (คือ จำ ตรวน ชัง ตรวง)
- (๓) ชัง เตียว (คือ ชัง ใน ที่ คุม คุม แคน เกาะ ตัว คน เดียว)
- (๔) ชัง รว ม (คือ ชัง ใน ที่ คุม คุม รว ม มาก คน ด้วย กัน)
- (๕) กัก ยาม (คือ ทำ กว ไร่ ไร่ ไม่ ให้ออก พัน ไป จาก เขต รั ที่ จะ กำหนด ให้)
- (๖) ภาค ทัณฑ์ (คือ แสดง ความ ผิด ของ ผู้ ที่ ทำ ผิด แล ภาค ทัณฑ์ โทษ ไร่)

ข้อ ๕ นอก จาก โทษ อัน ได้ กล่าว แล้ว ใน ข้อ ๕ ยังมี โทษ ต่าง ๆ สำหรับ กระ ทำ แก่ คำ รว จ ภูธร เพื่อ เปน การ สั่ง ต้อน คัก เลื่อน หรือ เปน การ แนะนำ ให้ คำ รว จ ภูธร ขำ นามู ใน นำ ที่ แล วิธี การ ยิง ชัง เช่น มัด แล ทัณฑ์ กรรม เปน ต้น

มัด นั้น คือ มัด ข้อ มือ ทั้ง สอง ข้าง โอบ ครอบ หรือ โยง ณะ ที่ แห้ง ใด แต่ ให้อื่น ใด โดย หนัก กำหนด ใน วัน หนึ่ง ไม่ เกิน กว่า ๓ ชั่วโมง

ทัณฑ์ กรรม นั้น คือ ให้ กระ ทำ การ ต่าง ๆ เช่น ขัด อาวุธ หรือ สิ่ง ของ ต่าง ๆ หรือ เช็ด ต่าง กวาด ถู พัน ใน บริเวณ โรง พัก คำ รว จ ภูธร หรือ เนือง ด้วย การ กราก กรำ ร้าง ภาย ของ คน ให้ เปน ประ โยชน์ แก่ กว ไร แล คน ได้ บ้าง กำหนด ใน วัน ๑ ไม่ เกิน กว่า ๒ ชั่วโมง

ข้อ ๖ ความ ผิด ที่ คำ รว จ ภูธร คน ใด ได้ กระ ทำ ลง แล ๒ และ นาย ร้อย นาย สิบ ผู้ ซึ่ง มี อำนาจ เห็น ออกจาก ผู้ กระ ทำ ผิด จะ ลง โทษ ผู้ กระ ทำ ผิด นั้น ได้ โดย กำหนด ต่าง ๆ กัน ตาม ลำดับ ชั้น ดังนี้

กำหนด ชั้น อำนาจ ที่จะ ลงโทษ

ผู้มีอำนาจ ลงโทษ	อำนาจ ลงโทษ	ผู้ที่ต้องรับโทษ					หมายเหตุ
		ผู้บังคับการ มณฑล	ผู้บังคับกอง เมือง	นายร้อยผู้ ช่วย	นายสิบหัว หน้าโรงพัก	พดตำรวจ	
เสนาบดี ผู้บัญชาการ กรมตำรวจ ภรรยา	โทษ ไม่กว่า จำขัง				๓๐ ที่	๕๐ ที่	
	ขังเดี่ยว				๓ เดือน	๖ เดือน	
	ขังรวม	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑ เดือน	๓ เดือน	๖ เดือน	
	กักขาม	๑๕ วัน	๒๓ วัน	๑ เดือน	๓ เดือน	๖ เดือน	
	มัด				๓ ชั่วโมง	๓ ชั่วโมง	
ทัณฑกรรม				๖ ชั่วโมง	๖ ชั่วโมง		
เจ้ากรม ตำรวจ ภรรยา	โทษ ไม่กว่า จำขัง				๒๐ ที่	๓๐ ที่	
	ขังเดี่ยว				๒ เดือน	๓ เดือน	
	ขังรวม	๗ วัน	๗ วัน	๑๕ วัน	๒ เดือน	๓ เดือน	
	กักขาม	๗ วัน	๑๕ วัน	๒๓ วัน	๒ เดือน	๓ เดือน	
	มัด				๒ ชั่วโมง	๒ ชั่วโมง	
ทัณฑกรรม				๕ ชั่วโมง	๕ ชั่วโมง		
ผู้บังคับการ มณฑล	โทษ ไม่กว่า จำขัง				๑๕ ที่	๒๐ ที่	
	ขังเดี่ยว				๑ เดือน	๒ เดือน	
	ขังรวม	๓ วัน	๓ วัน	๗ วัน	๑ เดือน	๒ เดือน	
	กักขาม	๗ วัน	๗ วัน	๑๕ วัน	๑ เดือน	๒ เดือน	
	มัด				๒ ชั่วโมง	๒ ชั่วโมง	
ทัณฑกรรม				๔ ชั่วโมง	๔ ชั่วโมง		
ผู้บังคับกอง เมือง	โทษ ไม่กว่า จำขัง				๑๐ ที่	๑๕ ที่	
	ขังเดี่ยว					๑ เดือน	
	ขังรวม			๓ วัน	๑๕ วัน	๑ เดือน	
	กักขาม			๗ วัน	๑๕ วัน	๑ เดือน	
	มัด				๑ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง	
ทัณฑกรรม				๓ ชั่วโมง	๓ ชั่วโมง		
นายร้อยผู้ ช่วย	กักขาม ไม่กว่า มัด				๗ วัน	๑๕ วัน	
	ทัณฑกรรม				๒ ชั่วโมง	๒ ชั่วโมง	
นายสิบหัวหน้า โรงพัก แขวง	มัด ไม่กว่า ทัณฑกรรม					๓๐ นาที	
						๑ ชั่วโมง	

ข้อ ๘ กำหนดอำนาจลงโทษตามที่ตราไว้
นี้ ผู้มีอำนาจลงโทษสั่งลงโทษได้เต็มที่แต่
สถานใดสถานเดียว ถ้าสั่งลงโทษต้องสถาน
ให้ลงโทษได้แต่เพียง กำหนดไม่กว้างของกำหนด
โทษในสถานนั้น ๆ แต่ห้ามไม่ให้ลงโทษมาก
กว่า ๒ สถานขึ้นไป

ข้อ ๙ เมื่อ นายร้อย นายสิบ จะลงโทษแก่
พลตำรวจภูธร ผู้ซึ่ง มีความผิด คราวใดก็ได้
ให้ พิเคราะห์ใคร่ครวญดูให้แน่นอน ว่าผู้ที่จะ
ต้องรับโทษนั้น มีความผิดจริง เสียก่อน จึง กระ
ทำได้ แต่ระวังอย่าให้เกินไป โดยโทษะ จิตร
หรือลงโทษแก่ผู้ซึ่ง ไม่มี ความผิด ปรากฏชัดนั้น
เป็นอันขาด ทั้งต้องชี้แจงให้ผู้ซึ่งรับโทษนั้น
ทราบความผิดของตนโดยชัดแจ้ง แต่เมื่อได้
กระทำแล้ว ให้รับยื่น รายงานต่อผู้ซึ่งมีอำนาจ
บังคับบัญชาตรง รายงานที่ทำยื่นนั้นต้องกล่าว
ความให้ชัดเจน ดังนี้ คือได้ทราบหรือได้เห็น
หรือมี หลักฐานที่จะเชื่อได้ว่าผู้ซึ่งมีความผิด
อย่างใดจึงได้ลงโทษอย่างนั้น ๆ ถ้าลงโทษนายร้อย
ชั้นสัญญาบัตร ขัง หรือ กักขัง ตั้งแต่ ๑๕ วัน
ขึ้นไปต้อง ส่ง รายงานที่ไต่ลงโทษแล้วนั้น ตาม
ลำดับ จนถึงที่ว่าการ กรมตำรวจ ภูธร

ข้อ ๙ เมื่อ นายสิบ ได้ทราบ ว่าผู้ซึ่ง อยู่ใน
บังคับของ ตน มีความผิด ปรากฏแน่นอน แล้ว

ก็ได้ แต่เห็นว่า ความผิด เหลือ อำนาจหน้าที่ของ
คนที่ จะกระทำได้ ก็ให้ทำรายงาน กล่าวโทษของ
ผู้กระทำผิดนั้น ขึ้น ต่อผู้บังคับกอง เมือง แต่ นำ
ข้อขึ้น ไป ตามลำดับ จนถึงผู้บังคับการ มณฑล
ซึ่ง มีอำนาจ พ้องกับโทษ จะได้สั่ง ดำเนิน ไป ถ้า
เกิน อำนาจ ผู้บังคับการ มณฑลต้องนำข้อขึ้นไป
จนถึงที่ว่าการ กรมตำรวจ ภูธร

ข้อ ๑๐ นายร้อยผู้ช่วย นอก จาก ผู้บังคับ
การ มณฑล หรือผู้บังคับกอง เมือง ซึ่ง ได้เป็นหัว
นำควบคุม พลตำรวจ ภูธรไป แต่ดำฟัง มีอำนาจ
ที่จะกระทำโทษ พลตำรวจ ภูธรใน ระหว่าง เวลา ที่
ควบคุม อยู่ นั้น เสมอ ผู้ที่มี อำนาจ เห็นออกจากตำแหน่ง
ของ ตน ขึ้น ไป ได้ อีก ชัน หนึ่ง

ข้อ ๑๑ โทษ ซึ่ง นายร้อยชั้นใด ได้ลงโทษ
แก่ พลตำรวจ ตามข้อบังคับนี้ ผู้ซึ่ง มีอำนาจ
เห็น นายร้อย ผู้สั่งลงโทษนั้น มีอำนาจสั่ง ถด
โทษ แยกโทษ เสียได้ แต่สั่งเพิ่มโทษได้ แต่โทษ
ที่สั่งเพิ่ม ชัน นั้น รวมทั้งที่สั่งเดิม ต้อง ไม่เกินกว่า
อำนาจของผู้สั่ง ครั้งหลัง แต่การที่สั่ง ถดโทษ
ยกโทษ เพิ่มโทษ ดังนี้ ต้องชี้เหตุผล หลักฐาน
ให้ชัดแจ้งว่า เพราะด้วย ประการใด แล้ว ต้องรับ
ยื่น รายงานต่อผู้ซึ่ง มีอำนาจ บังคับบัญชา ตรงต่อ
ไป ตาม ระเบียบ การ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ มีนาคม
รัตนโกสินทร ศก ๒๔๒๒ เป็น วันที่ ๑๒๗๘๘ ใน รัช
กาล บัณฑิต

(ลงพระนาม) ดำรง ราชานุภาพ
เสนาบดี กระทรวงมหาดไทย